

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ІННОВАЦІЙНОЇ
ОСВІТИ**

Кафедра адміністративно-правових дисциплін та публічного управління

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СТРАТЕГІЧНЕ ТА АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ**

Назва освітньо-професійної програми	Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	четвертий (денна, заочна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного університету
внутрішніх справ
протокол від 30.08.2024 № 17

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-
наукового інституту права та
інноваційної освіти
протокол від 16.08.2024 № 12

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Публічне управління та адміністрування»
Мирослав ТРЕЦОВ

(підпис)

Розглянуто на засіданні кафедри управління та адміністрування протокол від 04.06.2024 № 19, протокол від 22.08.2024 № 22, на засіданні кафедри адміністративно-правових дисциплін та публічного управління Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти протокол від 02.09.2024 № 1.

Стратегічне та антикризове управління. Робоча програма навчальної дисципліни.
Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024. 20 с.

РОЗРОБНИК:

Професор кафедри управління та адміністрування Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти Дніпровського державного університету внутрішніх справ, доктор наук з державного управління, доцент Трещов Мирослав Миколайович.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Професор кафедри економіки та соціально-трудова відносин Університету митної справи та фінансів, доктор наук з державного управління, професор Бобровська Олена Юріївна.
2. Доцент кафедри публічного управління та права ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» Українського державного університету науки і технологій, кандидат наук з державного управління Корнієвський Сергій Володимирович.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальна кількість годин	120	120
Рік підготовки	4	4
Семестр	7	7
Лекції	22	6
Семінарські	16	4
Практичні	12	4
Самостійна робота	70	106
Індивідуальні завдання (курсова робота)		
Підсумковий семестровий контроль	екзамен	екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Стратегічне та антикризове управління» є формування цілісного уявлення щодо сутності стратегічного управління та антикризового управління, практичних навичок використання методик стратегічного аналізу, розроблення стратегії діяльності і засобів їх реалізації органами державної влади та місцевого самоврядування, а також суб'єктами господарювання державної і комунальної форми власності, діагностики та аналізу соціально-гуманітарної складової розвитку суспільства, вироблення аналітичних рекомендацій для прийняття політичних і управлінських рішень в конкретній ситуації зокрема в умовах обмеження ресурсів та прояву кризових явищ.

Очікуваними результатами навчання навчальної дисципліни «Стратегічне та антикризове управління» є забезпечення теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти та набуття і закріплення ними практичних навичок щодо концепцій та методології формування стратегічного управління в публічній сфері, підходів і критеріїв визначення та обґрунтування вибору альтернативних стратегій за умов мінливого зовнішнього та внутрішнього середовищ, а в частині антикризового управління – інструментарію, технологій та механізму подолання криз в публічному управлінні, що сприятиме формуванню у майбутніх публічних управлінців всебічного розуміння їх ролі у сфері стратегічного та антикризового управління.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК5 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8 – Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13 – Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Спеціальні компетентності:

СК7 – Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

СК11 – Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

СК13 – Здатність до стратегічного та аналітичного мислення, управління проектами та ризиками.

СК14 – Здатність до політичної і соціальної ерудиції, креативності.

Пререквізити: «Галузеве управління», «Публічні фінанси».

Постреквізити: «Управління змінами та інноваціями».

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі **результати навчання:**

ПРН8 – Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПРН11 – Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПРН14 – Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.

ПРН16 – Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

ПРН17 – Уміти формувати та координувати реалізацію елементів державної політики, включаючи вимоги щодо формування державної політики на основі ґрунтовного аналізу, стратегічного планування, участі громадськості, забезпечення суспільного інтересу та інформування громадськості про майбутні зміни.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ, ПРИЗНАЧЕННЯ І РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Поняття стратегічного управління. Суть і принципи стратегічного управління. Система стратегічного управління. Стратегічне управління як найсучасніша концепція управління. Стратегія та публічне управління. Еволюція систем управління. Формування нової управлінської парадигми. Управління на основі гнучких екстрених рішень. Класифікація управлінських рішень. Стратегічне мислення. Характеристика відомих підходів до стратегічного управління: як процесу поетапного здійснення управлінських дій, як управління через призму людського потенціалу, як управління конкурентними перевагами, як управління змінами, як процесу вироблення стратегічних управлінських рішень. Рівні стратегії. Критерії оцінювання ефективності стратегічного управління. Превентивний характер управління. Сфера компетенції стратегічного управління. Коригування напряму розвитку. Зростання ролі процесів реалізації, оцінки і контролю у впровадженні стратегій.

ТЕМА 2. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ І МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, УСТАНОВАХ, ОРГАНІЗАЦІЯХ ТА НА ПІДПРИЄМСТВАХ ДЕРЖАВНОЇ ТА КОМУНАЛЬНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ

Сутність та специфіка стратегічного управління в органах державної влади і місцевого самоврядування, установах, організаціях та на підприємствах державної та комунальної форми власності. Основні принципи стратегічного управління. Визначення місії органів державної влади і місцевого самоврядування, установ, організацій та підприємств державної та комунальної форми власності. Система стратегій. Загальні стратегії. Функціональні стратегії. Взаємозв'язок стратегій. П'ять стратегій Портера. Специфіка середовища функціонування органів державної влади і місцевого самоврядування, установ, організацій та підприємств державної та комунальної форми власності. Формування відносин зі споживачами послуг та контрагентами. Роль і вигоди стратегічного планування у реалізації стратегій. Моделі стратегічного планування. Критичний аналіз підходів до вибору моделі. Бар'єри стратегічного планування. Опір змінам. Характеристика системи стратегічного планування в органах державної влади і місцевого самоврядування, в установах, організаціях та на підприємствах державної та комунальної форми власності. Формальні та неформальні аспекти стратегічного планування. Контроль та контролінг в системі стратегічного управління. Важливість та необхідність контрольної діяльності в стратегічному управлінні. Завдання системи стратегічного контролю. Вимоги до системи стратегічного контролю. Мета стратегічного контролю.

ТЕМА 3. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ НА ЦЕНТРАЛЬНОМУ І РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Сутність стратегічного управління на центральному рівні. Особливості стратегічного управління на центральному рівні. Система прогнозних і програмних документів. Довгострокові, середньострокові і короткострокові прогнози. Зміст та етапи розробки стратегій економічного і соціального розвитку регіону. Підходи до розробки стратегій економічного і соціального розвитку. Система показників. Алгоритм розробки і реалізації стратегій економічного і соціального розвитку регіону. Прийняття стратегії. Реалізація стратегії. Моніторинг результатів. Коректування дій щодо реалізації стратегій. Економічна безпека в системі стратегічного управління соціально-економічним розвитком. Сутність економічної безпеки. Сучасне розуміння економічної безпеки. Проблеми забезпечення економічної безпеки. Загрози в макроекономічному аспекті. Стійкість соціально-економічної системи.

ТЕМА 4. МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Методи дослідження та моделювання публічного управління економічними і соціальними процесами. Соціально-економічна система як генеральний концепт моделювання в публічному управлінні. Етапи моделювання соціально-економічних систем та процесів. Класифікація методів і моделей соціально-економічних процесів та систем. Інформаційне та статистичне забезпечення модельного дослідження соціально-економічних процесів та систем. Адекватність та точність модельного дослідження соціально-економічних процесів та систем. Класифікація динамічних методів і моделей соціально-економічних систем. Моделі прогнозування соціально-економічних процесів.

ТЕМА 5. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Сутність та місце управління ресурсами в управлінні суспільством та соціально-економічним розвитком. Економічна сутність ресурсів як базису та рушійної сили різних видів діяльності й соціально-економічних процесів. Властивості ресурсів та їх особливості в забезпеченні публічного управління та адміністрування. Роль ресурсів у забезпеченні ефективності діяльності та створенні конкурентних переваг. Класифікація ресурсів в управлінні соціально-економічним розвитком. Види та структура ресурсів. Показники оцінки використання різних видів ресурсів. Діяльність, заснована на ресурсах та об'єктивна необхідність управління ресурсами.

ТЕМА 6. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ СКЛАДОВІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ

Сутність, завдання та інструментарій інвестиційного менеджменту. Теоретико-методологічні та нормативно-правові засади інвестицій та інвестиційної діяльності. Класифікація інвестицій. Механізми управління

інвестиційною діяльністю. Інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість: вплив у управлінні ресурсами на їх формування. Інновації як об'єкт управління ресурсами. Організаційні форми інноваційної діяльності. Управління інноваціями в системі управління ресурсами.

ТЕМА 7. КРИЗИ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Типологія криз системи управління та їх класифікація. Характеристика кризи політичної системи: конституційно-правова криза, урядова криза, криза в системі партій, ідеологічна криза, зовнішньополітична криза, парламентська криза, криза президентського правління, криза виконавчої влади. Складові кризи публічного управління: організаційна; політична; функціональна; економічна; мотиваційна. Етапи розгортання кризи публічного управління. Детермінанти системності кризи публічного управління.

ТЕМА 8. МОНІТОРИНГ КРИЗОВИХ ЯВИЩ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НАСЛІДКІВ КРИЗ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Сутність, завдання та методи моніторингу кризових явищ. Структурно-логічна схема та етапи антикризового моніторингу. Процедура організації моніторингу кризових явищ. Прогнозування криз та наслідків кризових явищ.

ТЕМА 9. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Подолання криз в публічному управлінні. Інструментарій антикризового управління. Технології антикризового управління. Механізм антикризового управління в системі публічного управління умовах воєнного стану. Заходи запобігання та профілактики криз публічного управління. Запобіжні антикризові технології. Реформи як засіб антикризового управління. Антикризова політика провідних країн ЄС.

ТЕМА 10. СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

Значення стратегії і тактики в антикризовому управлінні. Система чинників, які впливають на процес формування антикризової стратегії і тактики в органах влади. Механізм розроблення та реалізація антикризової стратегії в органах публічної влади. Ресурсний потенціал забезпечення реалізації антикризової стратегії.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Сутність, призначення і роль стратегічного управління.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття стратегічного управління. Суть і принципи стратегічного управління. 2. Стратегія та публічне управління. 3. Еволюція систем управління. Формування нової управлінської парадигми. 4. Управління на основі гнучких екстрених рішень. 5. Критерії оцінювання ефективності стратегічного управління. 6. Зростання ролі процесів реалізації, оцінки і контролю у впровадженні стратегій. 	4
Тема № 2. Стратегічне управління в органах державної влади і місцевого самоврядування, установах, організаціях та на підприємствах державної та комунальної форми власності.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та специфіка стратегічного управління в органах та установах публічного управління. 2. Визначення місії органах та установах публічного управління. 3. Специфіка середовища функціонування органах та установах публічного управління. 4. Бар'єри стратегічного планування. Опір змінам. 5. Характеристика системи стратегічного планування в органах та установах публічного управління. 	2
Тема № 3. Стратегічне управління на центральному і регіональному рівні.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність стратегічного управління на центральному рівні. 2. Система прогнозних і програмних документів. 3. Підходи до розробки стратегій економічного і соціального розвитку. 4. Економічна безпека в системі стратегічного управління соціально-економічним розвитком. 5. Загрози в макроекономічному аспекті. Стійкість соціально-економічної системи. 	2
Тема № 4. Моделювання економічних і соціальних процесів в публічному управлінні.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методи дослідження та моделювання публічного управління економічними і соціальними процесами. 2. Соціально-економічна система як генеральний концепт моделювання в публічному управлінні. 3. Етапи моделювання соціально-економічних систем та процесів. 4. Класифікація методів і моделей соціально-економічних процесів та систем. 5. Інформаційне та статистичне забезпечення модельного дослідження соціально-економічних процесів та систем. 	2

<p>Тема № 5. Теоретичні засади управління ресурсами в системі публічного управління.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та місце управління ресурсами в управлінні суспільством та соціально-економічним розвитком. 2. Економічна сутність ресурсів як базису та рушійної сили різних видів діяльності й соціально-економічних процесів. 3. Властивості ресурсів та їх особливості в забезпеченні публічного управління та адміністрування. 4. Показники оцінки використання різних видів ресурсів. 5. Діяльність, заснована на ресурсах та об'єктивна необхідність управління ресурсами. 	2
<p>Тема № 6. Інноваційно-інвестиційні складові системи управління ресурсами.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, завдання та інструментарій інвестиційного менеджменту. 2. Теоретико-методологічні та нормативно-правові засади інвестицій та інвестиційної діяльності. 3. Інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість: вплив у управління ресурсами на їх формування. 4. Інновації як об'єкт управління ресурсами. 5. Управління інноваціями в системі управління ресурсами. 	2
<p>Тема № 7. Кризи в системі публічного управління.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Типологія криз системи управління та їх класифікація. 2. Характеристика кризи політичної системи: конституційно-правова криза, урядова криза, криза в системі партій, ідеологічна криза, зовнішньополітична криза, парламентська криза, криза президентського правління, криза виконавчої влади. 3. Складові кризи публічного управління: організаційна; політична; функціональна; економічна; мотиваційна. 4. Етапи розгортання кризи публічного управління. 5. Детермінанти системності кризи публічного управління. 	2
<p>Тема № 8. Моніторинг кризових явищ та прогнозування наслідків криз в публічному управлінні.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, завдання та методи моніторингу кризових явищ. 2. Структурно-логічна схема та етапи антикризового моніторингу. 3. Процедура організації моніторингу кризових явищ. 4. Прогнозування криз та наслідків кризових явищ. 	2
<p>Тема № 9. Антикризове управління в системі публічного управління в умовах воєнного стану.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подолання криз в публічному управлінні. 2. Механізм антикризового управління в системі публічного управління в умовах воєнного стану. 3. Заходи запобігання та профілактики криз публічного управління. 4. Реформи як засіб антикризового управління. 5. Антикризова політика провідних країн ЄС. 	2

Тема № 10. Стратегія і тактика антикризового управління.	1. Значення стратегії і тактики в антикризовому управлінні. 2. Система чинників, які впливають на процес формування антикризової стратегії і тактики в органах влади. 3. Механізм розроблення та реалізація антикризової стратегії в органах публічної влади. 4. Ресурсний потенціал забезпечення реалізації антикризової стратегії.	2
--	---	---

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 1. Сутність, призначення і роль стратегічного управління.	2
Тема № 2. Стратегічне управління в органах державної влади і місцевого самоврядування, установах, організаціях та на підприємствах державної та комунальної форми власності.	2
Тема № 3. Стратегічне управління на центральному і регіональному рівні.	2
Тема № 5. Теоретичні засади управління ресурсами в системі публічного управління.	2
Тема № 6. Інноваційно-інвестиційні складові системи управління ресурсами.	2
Тема № 7. Кризи в системі публічного управління.	2
Тема № 8. Моніторинг кризових явищ та прогнозування наслідків криз в публічному управлінні.	2
Тема № 9. Антикризове управління в системі публічного управління в умовах воєнного стану.	2

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема № 4. Моделювання економічних і соціальних процесів в публічному управлінні.	4
Тема № 6. Інноваційно-інвестиційні складові системи управління ресурсами.	2
Тема № 8. Моніторинг кризових явищ та прогнозування наслідків криз в публічному управлінні.	2
Тема № 10. Стратегія і тактика антикризового управління.	4

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Сутність, призначення і роль стратегічного управління.	6
Тема № 2. Стратегічне управління в органах державної влади і місцевого самоврядування, установах, організаціях та на підприємствах державної та комунальної форми власності.	8
Тема № 3. Стратегічне управління на центральному і регіональному рівні.	8
Тема № 4. Моделювання економічних і соціальних процесів в публічному управлінні.	6
Тема № 5. Теоретичні засади управління ресурсами в системі публічного управління.	8
Тема № 6. Інноваційно-інвестиційні складові системи управління ресурсами.	6

Тема № 7. Кризи в системі публічного управління.	8
Тема № 8. Моніторинг кризових явищ та прогнозування наслідків криз в публічному управлінні.	6
Тема № 9. Антикризове управління в системі публічного управління в умовах воєнного стану.	8
Тема № 10. Стратегія і тактика антикризового управління.	6

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Сутність, призначення і роль стратегічного управління.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття стратегічного управління. Суть і принципи стратегічного управління. 2. Стратегія та публічне управління. 3. Еволюція систем управління. Формування нової управлінської парадигми. 4. Управління на основі гнучких екстрених рішень. 5. Критерії оцінювання ефективності стратегічного управління. 6. Зростання ролі процесів реалізації, оцінки і контролю у впровадженні стратегій. 	2
Тема № 3. Стратегічне управління на центральному і регіональному рівні.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність стратегічного управління на центральному рівні. 2. Система прогнозних і програмних документів. 3. Підходи до розробки стратегій економічного і соціального розвитку. 4. Економічна безпека в системі стратегічного управління соціально-економічним розвитком. 5. Загрози в макроекономічному аспекті. Стійкість соціально-економічної системи. 	2
Тема № 9. Антикризове управління в системі публічного управління в умовах воєнного стану.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подолання криз в публічному управлінні. 2. Механізм антикризового управління в системі публічного управління в умовах воєнного стану. 3. Заходи запобігання та профілактики криз публічного управління. 4. Реформи як засіб антикризового управління. 5. Антикризова політика провідних країн ЄС. 	2

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 2. Стратегічне управління в органах державної влади і місцевого самоврядування, установах, організаціях та на підприємствах державної та комунальної форми власності.	2
Тема № 8. Моніторинг кризових явищ та прогнозування наслідків криз в публічному управлінні.	2

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема № 4. Моделювання економічних і соціальних процесів в публічному управлінні.	2
Тема № 10. Стратегія і тактика антикризового управління.	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Сутність, призначення і роль стратегічного управління.	10
Тема № 2. Стратегічне управління в органах державної влади і місцевого самоврядування, установах, організаціях та на підприємствах державної та комунальної форми власності.	10
Тема № 3. Стратегічне управління на центральному і регіональному рівні.	12
Тема № 4. Моделювання економічних і соціальних процесів в публічному управлінні.	10
Тема № 5. Теоретичні засади управління ресурсами в системі публічного управління.	12
Тема № 6. Інноваційно-інвестиційні складові системи управління ресурсами	12
Тема № 7. Кризи в системі публічного управління.	12
Тема № 8. Моніторинг кризових явищ та прогнозування наслідків криз в публічному управлінні.	10
Тема № 9. Антикризове управління в системі публічного управління в умовах воєнного стану.	10
Тема № 10. Стратегія і тактика антикризового управління.	10

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Поняття стратегічного управління.
2. Суть і принципи стратегічного управління.
3. Система стратегічного управління.
4. Стратегічне управління як найсучасніша концепція управління.
5. Стратегія та публічне управління.
6. Еволюція систем управління.
7. Формування нової управлінської парадигми.
8. Управління на основі гнучких екстрених рішень.
9. Класифікація управлінських рішень.
10. Стратегічне мислення.
11. Характеристика відомих підходів до стратегічного управління: як процесу поетапного здійснення управлінських дій, як управління через призму людського потенціалу, як управління конкурентними перевагами, як управління змінами, як процесу вироблення стратегічних управлінських рішень.
12. Рівні стратегії.
13. Критерії оцінювання ефективності стратегічного управління.
14. Превентивний характер управління.

15. Сфера компетенції стратегічного управління.
16. Коригування напряму розвитку.
17. Зростання ролі процесів реалізації, оцінки і контролю у впровадженні стратегій.
18. Сутність та специфіка стратегічного управління в органах державної влади і місцевого самоврядування, установах, організаціях та на підприємствах державної та комунальної форми власності.
19. Основні принципи стратегічного управління.
20. Визначення місії органів державної влади і місцевого самоврядування, установ, організацій та підприємств державної та комунальної форми власності.
21. Система стратегій.
22. Загальні стратегії.
23. Функціональні стратегії.
24. Взаємозв'язок стратегій.
25. П'ять стратегій Портера.
26. Специфіка середовища функціонування органів державної влади і місцевого самоврядування, установ, організацій та підприємств державної та комунальної форми власності.
27. Формування відносин зі споживачами послуг та контрагентами.
28. Роль і вигоди стратегічного планування у реалізації стратегій.
29. Моделі стратегічного планування.
30. Критичний аналіз підходів до вибору моделі.
31. Бар'єри стратегічного планування.
32. Опір змінам.
33. Характеристика системи стратегічного планування в органах державної влади і місцевого самоврядування, в установах, організаціях та на підприємствах державної та комунальної форми власності.
34. Формальні та неформальні аспекти стратегічного планування.
35. Контроль та контролінг в системі стратегічного управління.
36. Важливість та необхідність контрольної діяльності в стратегічному управлінні.
37. Завдання системи стратегічного контролю.
38. Вимоги до системи стратегічного контролю.
39. Мета стратегічного контролю.
40. Сутність стратегічного управління на центральному рівні.
41. Особливості стратегічного управління на центральному рівні.
42. Система прогнозних і програмних документів.
43. Довгострокові, середньострокові і короткострокові прогнози.
44. Зміст та етапи розробки стратегій економічного і соціального розвитку регіону.
45. Підходи до розробки стратегій економічного і соціального розвитку.
46. Система показників.
47. Алгоритм розробки і реалізації стратегій економічного і соціального розвитку регіону.
48. Прийняття стратегії.

49. Реалізація стратегії.
50. Моніторинг результатів.
51. Коректування дій щодо реалізації стратегій.
52. Економічна безпека в системі стратегічного управління соціально-економічним розвитком.
53. Сутність економічної безпеки.
54. Сучасне розуміння економічної безпеки.
55. Проблеми забезпечення економічної безпеки.
56. Загрози в макроекономічному аспекті.
57. Стійкість соціально-економічної системи.
58. Методи дослідження та моделювання публічного управління економічними і соціальними процесами.
59. Соціально-економічна система як генеральний концепт моделювання в публічному управлінні.
60. Етапи моделювання соціально-економічних систем та процесів.
61. Класифікація методів і моделей соціально-економічних процесів та систем.
62. Інформаційне та статистичне забезпечення модельного дослідження соціально-економічних процесів та систем.
63. Адекватність та точність модельного дослідження соціально-економічних процесів та систем.
64. Класифікація динамічних методів і моделей соціально-економічних систем.
65. Моделі прогнозування соціально-економічних процесів.
66. Сутність та місце управління ресурсами в управлінні суспільством та соціально-економічним розвитком.
67. Економічна сутність ресурсів як базису та рушійної сили різних видів діяльності й соціально-економічних процесів.
68. Властивості ресурсів та їх особливості в забезпеченні публічного управління та адміністрування.
69. Роль ресурсів у забезпеченні ефективності діяльності та створенні конкурентних переваг.
70. Класифікація ресурсів в управлінні соціально-економічним розвитком.
71. Види та структура ресурсів.
72. Показники оцінки використання різних видів ресурсів.
73. Діяльність, заснована на ресурсах та об'єктивна необхідність управління ресурсами.
74. Сутність, завдання та інструментарій інвестиційного менеджменту.
75. Теоретико-методологічні та нормативно-правові засади інвестицій та інвестиційної діяльності.
76. Класифікація інвестицій.
77. Механізми управління інвестиційною діяльністю.
78. Інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість: вплив у управління ресурсами на їх формування.
79. Інновації як об'єкт управління ресурсами.

80. Організаційні форми інноваційної діяльності.
81. Управління інноваціями в системі управління ресурсами.
82. Типологія криз системи управління та їх класифікація.
83. Характеристика кризи політичної системи: конституційно-правова криза, урядова криза, криза в системі партій, ідеологічна криза, зовнішньополітична криза, парламентська криза, криза президентського правління, криза виконавчої влади.
84. Складові кризи публічного управління: організаційна; політична; функціональна; економічна; мотиваційна.
85. Етапи розгортання кризи публічного управління.
86. Детермінанти системності кризи публічного управління.
87. Сутність, завдання та методи моніторингу кризових явищ.
88. Структурно-логічна схема та етапи антикризового моніторингу.
89. Процедура організації моніторингу кризових явищ.
90. Прогнозування криз та наслідків кризових явищ.
91. Подолання криз в публічному управлінні.
92. Інструментарій антикризового управління. Технології антикризового управління.
93. Механізм антикризового управління в системі публічного управління в умовах воєнного стану.
94. Заходи запобігання та профілактики криз публічного управління. Запобіжні антикризові технології.
95. Реформи як засіб антикризового управління.
96. Антикризова політика провідних країн ЄС.
97. Значення стратегії і тактики в антикризовому управлінні.
98. Система чинників, які впливають на процес формування антикризової стратегії і тактики в органах влади.
99. Механізм розроблення та реалізація антикризової стратегії в органах публічної влади.
100. Ресурсний потенціал забезпечення реалізації антикризової стратегії.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

**Критерії оцінювання аудиторних занять здобувачів вищої освіти
(денна та заочна форми навчання)**

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтуються на глибокому знанні чинного законодавства, теорії, історії та практики публічного управління.
4	Невисокий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними вадами. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтуються на знанні чинного законодавства, теорії, історії та практики публічного управління.
3	Достатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками.
2	Недостатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань, передбачених планом заняття, виконані, деякі види завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей. Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни й поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті.

Для навчальної дисципліни «Стратегічне та антикризове управління» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: стандартизовані тести, наскрізні/командні проекти, аналітичні звіти, реферати, есе, розрахункові/розрахунково-графічні роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання)

Загальна оцінка за самостійну роботу складається із кількості правильних відповідей, наданих на тестові завдання чи за запитання в усному (письмовому) опитуванні. Тестування містить 10 запитань для денної форми навчання (1 правильна відповідь = 1 бал).

Критерії оцінювання самостійної роботи (заочна форма навчання)

Загальна оцінка за самостійну роботу складається із кількості правильних відповідей, наданих на тестові завдання чи за запитання в усному (письмовому) опитуванні. Тестування містить 30 запитань для денної форми навчання (1 правильна відповідь = 1 бал).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).

1-34			F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.
------	--	--	---	---

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Для успішного освоєння дисципліни слухачами необхідна наявність ноутбука, проектора, доступ до мережі Інтернет, фліпчарт, кольорові фломастери.

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (рекомендовані джерела інформації)

Основні нормативні акти:

- закони:

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <https://cutt.ly/3fQqGJG> (дата звернення: 01.07.2024).

2. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 5 лют. 2015 р. № 156-VIII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/156> (дата звернення: 01.07.2024).

3. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вер. 1991 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення: 01.07.2024).

4. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 лип. 2002 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 01.07.2024).

5. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Закон України від 16 вер. 2014 р. № 1678-VII. URL : <https://cutt.ly/CfxT13N> (дата звернення: 01.07.2024).

- підзаконні акти:

1. Методичні рекомендації щодо формування регіональних стратегій розвитку: Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України № 224 від 29 лип. 2002 р. URL : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME02121.html (дата звернення: 01.07.2024).

2. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 5 сер. 2020 р. URL : <https://cutt.ly/NfxTV6j> (дата звернення: 01.07.2024).

3. Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів

заходів: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лист. 2015 р. № 932. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-п> (дата звернення: 01.07.2024).

4. Про затвердження Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні : Постанова Кабінету Міністрів України від 2 лют. 2011 р. № 389. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.07.2024).

5. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квіт. 2014 р. № 333-р. URL : <https://cutt.ly/GfQwX8v> (дата звернення: 01.07.2024).

6. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : указ Президента України від 30 вер. 2019 р. №722/2019. URL : <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825> (дата звернення: 01.07.2024).

Підручники:

1. Сумець О.М. Стратегічний менеджмент : підручник / О.М.Сумець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. – Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Сучасні інструменти розвитку громад : навч. посіб. / М.М.Трещов, А.Ю.Мунько. Дніпро : ДДУВС, 2023. 260 с.

2. Трещов М.М. Стратегічне та антикризове управління: методичні рекомендації для вивчення навчальної дисципліни (для здобувачів першого рівня вищої освіти зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»). Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 50 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Трещов М.М. (2022) Відновлення та розвиток національної економіки: ризику та напрями змін. Таврійський науковий вісник, № 1, с. 87 – 93.

2. Трещов М.М. (2021) Макроекономічні ризики бюджетної політики України в умовах кризи. Вісник післядипломної освіти. Серія: Соціальні та поведінкові науки, Вип. 16 (45), с. 253 – 266.

3. Трещов М.М. (2024). Модернізація енергетичного сектору як пріоритетний напрям повоєнного відновлення України. Науковий вісник: Державне управління. 2024. № 1 (15). С. 28 - 45. URL : [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2024-1\(15\)-28-45](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2024-1(15)-28-45).

4. Трещов М.М. (2022). Соціально-економічний стан воюючої країни у зв'язку з євроінтеграційним поступом: оцінка та антикризові заходи держави. Публічне управління та митне адміністрування. 2022. Спецвипуск, присвячений євроінтеграційній тематиці. С. 129 – 135.

5. Трещов М.М. (2023). Стан та перспективи реалізації антикорупційної політики в Україні: компаративна аналітика. Науковий вісник льотної академії. Серія: економіка менеджмент та право. 2023. Вип. 8. С. 48-56.

6. Трещов М.М. (2022). Україна в глобальних рейтингах: ретроспектива та напрями розвитку. Таврійський науковий вісник. 2022. № 2. С. 98 – 104.
7. Трещов М.М. Україна на шляху до євроінтеграції: глобалізаційний контекст. Науковий вісник: державне управління. Київ: ТОВ «Про формат». 2021. № 3 (9). С. 215 – 235.
8. Трещов М.М. (2023). Фінансове забезпечення відновлення та реконструкції України у повоєнний період. Науковий вісник: Державне управління. 2023. № 2 (14). С. 19 - 40. URL : [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2\(14\)-19-40](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2(14)-19-40).
9. Трещов М.М., Наумик А.С. (2023). Цифровізація воюючої держави: необхідність та переваги. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2023. № 9. URL : <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-9-02-10>.
10. Трещов М.М., Хохба О.Т. (2023). Удосконалення методології смартизації управління розвитком територій. Науковий вісник: державне управління. Київ: ТОВ «Про формат». 2023. № 1 (13). С. 178 – 194.
11. Latynin M., Pastukh K, Tarasenko D., Shevchenko S., Munko A. (2021) Public administration in the economic sphere of Ukraine: strategic approach. Studies of applied economics, Vol.39, №5. URL: <http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/article/view/4967>.

Інтернет-ресурси:

1. Президент України. URL: <http://www.prezident.gov.ua>.
2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Державна рахункова палата України. URL: <https://rp.gov.ua>.
5. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Децентралізація влади в Україні. URL: <https://decentralization.gov.ua>.
7. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua>.
8. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://www.mtu.gov.ua>.
9. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua>.

**Завідувач кафедри
адміністративно-правових дисциплін
та публічного управління**

Ірина ДЗІЮБА

